

MAGYAR VIDÉK.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS

TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: Szerdán és szombaton.

Hirdetések

négyzet centiméternyi tér szerint számítanak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőknek kedvezményben részesülnek.

Nyílt pétforsónként 10 krral számítaték.

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . . 6 frt.
Félévre . . . . . 3 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára . . . . . 6 kr.
A lap kiadóhivatala **Nobel Armin**
könyvkereskedésben van, hová az előfi-
zetések külföldiek, minden egyéb külde-
mény a szerkesztő nevére (polgáriakolai
jellet) címezendő.

Komoly szavak.

III.

Egy tiszteletré méltó barátunk azt szokta mondani, hogy a nőnek az a rendeltetése, hogy férjhez menjen, legyen hű nő, s mint gyermekeknek jó anyja, nevelje őket a hazának; legyen szorgalmas gazdaasszony, süssön, főzzön, mosson, tartsa rendben házáat, iparkodjék férje keresményéből bizonyos részt megfektarítani, s ha ezeket mind megteszi, sokkal jobban betöltötte nemese és nagy hivatását, sokkal többet használt családjának, nemzetének és az emberiségnek, mintha mint bíró, ítéletet tart a bűnös férfienél, vagy mint ügyvéd harezol mellett, s a betegeknek úterét megtapogatja.

Valami visszataszító, valami nőfetlen van abban, ha a gyöngydebb nemhez tartozók kilepnek a nyilvánosság terére, a férfiakkal versenyt szónokolnak és korteskednek, üzleteket vezetnek, vásárolnak és elárúsítanak, vagy fejlegyűrik a bülésszeti elveket, s foglalkoznak a politikai és nemzetgazdasági sat. kérdésekkel. Midőn hatásukat így közvetlenül a külvilágra átvisszik, lehetetlen, hogy gyöngéd lelkök bántatlan maradjon meg minden durva érintéstől, mint a virág, ha leszakították fiájáról, egy ideig száll a légben, előre, hátra viszi a szél, de nemokára lemul a földre, hol — összetiporják vagy besározzák.

Mire vezet a nőemancipáció? hogy a nő végezze a férfi dolgát hivatalban és műhelyben, a férfi pedig maradjon otthon, seperje a szobát vagy álljon a teknő mellé és mosson reg-

geltől estig vagy keverje az ételt, hogy meg ne kozmásodjék.

És milyen az emancipált nők házatája, milyenek gyermekeik; mily felfordult az u. n. otthon, míg a nő jótékonyági sat. mániáinak hozza áldozatul családjá boldogságát.

Mint minden sophisma, első tekintetre ez érvelés is sok igazságot látszik tartalmazni, de vizsgáljuk meg csak a dolgot közelebbről:

A nő a mai világban hozomány nélkül alig mehet férjhez, s mi lesz belőle, ha nem képes a maga erejéből megélni? Ha pedig férjhez megy, hányszor jut miveletlen férj zsarnoki hatalma alá, kinek határtalan durvasága miatt talán egészsége, testi épsége, sőt magának és gyermekeinek élete forog nem egyszerű veszélyben, míg a férfiak által hozott törvények jogainak megvédéséről nem gondoskodnak. De e nem-emberhez létezolja őt mégis az a körülmény, hogy nem tudja önmagát és gyermekeit anyagilag fentartani.

A nő eddig is vett és eladott, midőn a háztartási cikkeket bevásárlását sat. eszközölte, a nélkül, hogy ez gyöngydegségének ártott volna; talán a szövetek, butorok, értékpapírok sat. nagyban és kiesiben vétele és elárúsítása, a hivatalviselés annyira más természetűek, hogy ezek már hátrányára szolgálnak?

A magasabb műveltség nines és sohasem lehet a nőiség rovására, mert ez a kedély mélységében találja kiapadhatatlan forrását, s valamint a kedélyt a műveltség csak nemesheti, ugy a rend és tisztaság érzéke is vele együtt fejlődik.

A nőemancipáció lényege nem annyit jelent, hogy a nő szemüveget viseljen, a háztartás és tisztaság gondjaival, — legalább a felügyeletet illetőleg, — ne törődjék, sem egyes különösegekben nem keresendő az, hanem — mint mondottuk — a nőemancipáció a nők azon joggal felruházása, hogy kenyéroket minden tisztességes uton megkereshessék, mi senkiről sem horzsolja le az ártatlanság himporát. Ha pedig a nő egyéb munkálkodása által több pénzt szerezhethet, miért ne bizni a tisztaság fentartását házában oly egyénre, ki nem teljesíthet jövedelmezőbb munkát.

És ha arról van szó, hogy a nő, mint gyöngéd virág, az életküzdelen nem állhat meg, valóban ez még inkább szól azokra, kik kenyérért kiáltanak, de senki sem hallgatt rájuk. Azt mondják, dolgozzanak, de mit? Keressék meg kenyéroket, de hogyan? Mindenki szakácsnő és szobaleány nem lehet, varrásért nem kapnak annyit, hogy belőle megélhetnének, egyebet pedig nem tanultak és sokan még ennyit sem.

Van a társadalomnak egy égő sebe, melyről tudomást nem venni az illemhez tartozik. Mi sem akarunk most ezzel foglalkozni, de kérdezzük, hiány maradt volna meg a becsület útján a szerencsétlenek közül, ha kenyéroket megkereshettek volna, kiknek többé az Isten sem adhatja vissza, a mit elvesztettek. Igazságos-e ez, érdekeinkkel megegyező-e, hogy népességünk egy jelentékeny részének megtiltsuk, lehetetlenné tegyük az önálló megélhetést, s ez által gyöngydegsük saját nemzetünket,

T á r o z a.

Bokrétát kötöttem . . .

Bokrétát kötöttem
Kerti virágokból,
S annak adom a ki
Érette megcsókolj:
— Kinek adnám másnak
Széles e világon,
Hogya nem tenéked,
Egyetlen virágom?!

„Piros rózsá” van a
Csokor közepében:
Te is így vagy, rózsám,
A szívemben épen,
„Égő szerelem” vesz
Körül rózsaszálát:
Mint az én szerelmem
Barna kis lány, nálad.

. . . Találsz bokrétában
Egy kis „nefelejtést,”
Mely mintha mondaná:
Híved ne felejtse!
Ne felejtés el engem,
Gyönyörű kis leány! . . .
S vedd most virágomat
S csókolj meg azután!

B. Z.

Árpád sírjának kutatása.

A hála, a höniszertetet, a tudomány — századokkal ezelőtt magáévá tette a honalapító Árpád sírja felfedezésének eszméjét. Az utóbbi században ugy, mint azelőtt, történetek tudományos kutatások, s mégis annyi száz év fátadalma egy nemzet óhajja oly hosszú időn át csak óhaj maradt. Még ma is mély titok takarja Árpád sírjának hollétét, mint századokkal ezelőtt fedte.

Történelmünk lapjain nemzeti eseményeink elég élénken s biztosan vannak feljegyezve; mindezek mellett Árpád minden magyart egyaránt érdeklő sírjának hollétére nézve biztos alappal nem rendelkezünk.

A kutatók előtt áll széles Magyarország! Hasonlóképen volt századokkal ezelőtt. Gyakran, de különösen a 17. század végén, történetek érdekes tudományi kutatások, melyeknek sikeres kereszttávitelére minden utbaigazító történelmi adat megszerzetett.

A tudomány, a hagyományos feljegyzés nyomán, abban állapodott meg, hogy honalapítónk sírja Buda körül található. Ez irányban történetek ugy a mult, mint a jelen században is kutatások, de ugy ezek, mint az ország más részeiben eszközöltettek, semmi eredményre nem vezettek.

Most legújában (májusban) ismét megkezdettek az ásások ugyancsak Buda mellett, s az ered-

mény fölötté meglepő nagy eredményekre jogosít, mivel egy régi római építési modoru templom romjaira akadtak, melyek állítólag a „f e h e r - g y á z” templom romjai volnának.

A hagyományos feljegyzés ugyanis azt mondja, hogy Árpád — Buda és a Duna mellett, a szent Gellért hegyéhez közel, felette szép kilátásu helyen temettetett el, hova a nemzet később, nagy fényvel és óriási költséggel nagyszerű templomot épített.

Az ásást azonban a romok felfedezése után abban kellett hagyni, mivel víz fakadt fel, s nem is lehet folytatni, mi a felfakadt víz elüleszik.

Érdekes ismerni azon hagyományos feljegyzést, mely Árpád sírjára vonatkozik, s mely után a kutatások és ásások ugy a mult században, mint a legutóbbi időben történtek.

Béla király névtelen jegyzője örökítette meg ezt az utókor számára, kinek nyomán az 1791. évben megjelent „E t e l k a” című könyvben a következő leírás foglaltatik:

„Gyula hadnagynak vezérleése alatt, a Rákosi mezőről által feltéteknek a Lovasok. E gyönyörű Vitézeknek óhajtott látásokra összecsozdult a temérek sokaság. A Féj-fiak: és a Menyasszonyok, a Fiummagzatok, és leány szülöttek: a Vének és Ifjak eltelek a házak teteit: a széles ut-zakát: a keskeny sikátorokat. A mi több: magok a betegek is (abb

kik oly kevesen vagyunk, hogy Széchenyi szavai szerint meg kellene bocsátanunk még az apagyilkosnak is.

Cato tagadta, hogy a rabszolgának lelke van, míg a méltóság előhaladásával elismerték azt, mint elismerik jelenben már a mélyebb népek a nőnek is egyenlő értékét a férfival. Szükség van rá, kell, hogy a nőt felszabadítsuk a férfi gyánkodása alól, s magunkhoz emeljük, mert, hogy mindenkit elzárjunk az életpályától, ép csak azért, mert nő, ez nem egyéb, mint a kaszt-rendszerek a XIV-ik századig leszármazott maradványa, mely szerint az ókori népekkel a pap fia csak pap lehetett, méltó volt rá vagy nem, s a pásztor fia is, lett legyen bár a legkitűnőbb lángész, csak atyja foglalkozásait örökölhette.

Az ily rendszer a legnagyobb mértékben kárhözható, mert az emberiség minden irányban való előhaladására bémítólag hat, melyet csak a tökéletesen szabad verseny segíthet czéljában.

Ha a férfiak nem rettegnek a szabad versenyől, miért akadályozzák azt? Hisz ha szellemenleg csakugyan erősebbek, ugy kezekben a diadal biztosítéka, s nem fog megtörténni, hogy a férfiak meg azokhoz a foglalkozásokhoz legyenek kénytelenek nyulni, melyek most a nők számára vannak meghagyva. Bizony pedig, ha valamely férfi, legyen bármely pályán, hivatását betölteni nem tudja, sokkal jobb, ha a mosóteknő mellé áll, minthogy ingyen eszi a meg nem érdemelt kenyeret.

M o k o s K á r o l y.

Lehner Dávid.

Szál. 1828. febr. 1880. július 10.

Ismét sirha szállt a haza napozásainak egyike, kik testtel-lelékkel élnek szent hivatásuknak, kik hivataltól nehéz terhét szeretettel viselik, mivel kebelüket azon édes tudat dagasztja, hogy kötelességük szent kötelesség, fáradozásuk és törekvésük pedig a legnemesebb czél felé irányul. Hisz mi nemesebb az emberi nem nevelésénél, mi szentebb kötelesség mint a hazának hí polgárokát, a társadalomnak hasznos tagokat s az egyháznak jámbor híveket nevelni?! De a mily nemes, nagy és szent e hivatás, ép oly terhes és nehéz különösen azért, mert nem csak kellő jutalommal nem jár, hanem inkább éppen a legzuboggal és legjobbal fizetett ki a háladatlanság örömpoharát egészen fenéig.

S a boldogult, ki a helybeli községben töltött huszonnégy évi működése alatt ugy élt és munkálkodott, hogy a tanítói buzgóság, szélsőség és kötelesség-hűség mintakéjét tüneté fel előttünk, szintén osztozt e sorshoz; már életében is bőven jutott ki neki a

hagyván az orvosnak parancsolatjait) ezeknek látásokra, mint valami árvösséget visszaférthető szerekre, vagy kímálszáltnak, vagy kihurezottának. Azt mondák, még a fél-holtak is: hogy már ekkor eleget éltek, midőn a Magyar Seregnek kiválogatott Szépet még egyszer meglátatták. E Lovasok voltak, tehát az elsők, kik (mint mondám; Gyulának vezérése alatt) a Kopersó előtt mentek!

A Siralom-Zászlónak vitele Etelére bizattott Kádártól. Ezt a temetésnek alkalmosságára nagy szorgalommal, és nagyobb tudományal hímezték a Magyar Kisasszonyok. Főképen Etelának igazgatása alatt a meghódult Nemzeteknek czimjeiket; a Rabszűzra fűzött kopasz Tótokat, az eltöredezett töröket és idegeket, reája varrották a mesterséges kezek.

A Zászló mellett oly keserves Magyar nótáját tárogtató Lehel a ma híre Sipjával, hogy nemcsak a Magyaroknak erős szívök, hanem a budai nagy hegyeknek köszlákik is megrepedezni látszattatának. Jól tudta ezen mesterséget: jó szívvel is hallgatták, inkább a szomorúságra, mint a vigasságra termett Magyar emberek. De azt gördítette ki mindnyájoknak szeméből a könyveket; midőn elgondolták, hogy mostanában azon sípnak halottas nótáját hallanak, mely valaha Árpád tétéményeinek dicsőséges hírat oly kellemesen tárogtatta.

Éppen a Kopersó előtt huszonnégy Rabok mentenek lenyirt hajlaknak és hátrabilincsel kezével. Ezek Árpád halatának kinyilatkoztatására; és holta után így szolgálatyára rendeltettek.

kellemetlenségekből, mik különösen az orth. zsidó hitközségekben működő tanítók osztályrésze, de még holta után sem részesíté saját igazgatója — lelkeszi hivatásának dacára sem — azon fizetéseivel, hogy koporsóját kénit volna. Az ily hitközségekben kell, hogy a tanító hivatásának áldozatává legyen s áldozatává lett ő is nem csak a hivatallal járó kellemetlenségeknek, hanem még inkább az emberi erőt felül muló munkának, melyet törvényellenesen reá rótt hetenkénti harminczhat órán át végeznie kellett.

Fájdalom fojtja el a nemesebb érzésének kebelét az ily tényekkel szemben, borzadalom fogja el az ember lényét, midőn a haladást így megakasztva látja, megakasztva ott, hol a haladásra való képesség oly nagy mértékben meg van, megakasztva oly ember által, kinek fölvilágosítás és boldogítás a hivatása, de a ki a helyett, hogy hű pásztorként nyáját az egyenes útra terelné, azt a haladást ösvényéről letériti s a helyett, hogy jó kérészként a szellem fatnyu hajtásait nyesegetné, hibeinek gondolkozásmódját megnevesitené, a reá bizott községet elhanyagolja s vad tenyészsének engedti át.

Ez így nem maradhat, nem szabad, hogy maradjon, mert az emberiség és a zsidóság érdeke egyaránt követeli ezeken az állapotoknak megváltoztatását. A társadalom s a zsidó felekezet kötelessége minden megengedhető eszköz felhasználásával a természetellenes, pusztító áramlatot megakadályozni s rendes medrére visszazorítani, hogy a természet által kijelölt folyásában áldást terjeszen ismét s hazára, az emberiségre és isten gyülekezetére.

Zsengeri Samu

„VISZHANG”

a vasárnapi munkálkodás dolgában.

(Két ezikk) Récz Mártontól.

Ez idő szerint több fővárosi sajtóképviseelő s egy-két megyei lap is szőnyegre hozta, több-kövésbé nyomós argumentumokkal kísért vezércikkben a vasárnapi munkaszünetelés kérdését. Azonban ezen minden osztály érdekeit érintő fontos kérdés szellőztetése körül a fővárosi sajtó, ugylátszik hatalmas ellenfelek fejéit látta kimagaslani, mert hozzászólásnál úgy sem tett tőbbet. Egyedül a „Posta Közlöny” ügyes vezércikkézője Köszegi volt ez, ki ezen kérdést tisztelettel érdemlő igyekezettel fejtegette, s annyira világításba helyezte a vasárnapi munkaszünetelés jogos életbeléptetését, hogy azt kifogásolni a legkonokabb ellenfél sem merné megkísérteni.

Eszme-eszmecserét, vélemény- véleménynyilatkozatot teremt, s csak hasznára szokott válni az úgyne, éppen azért, egy-két szót kezéskiztatni eredményt hoznak vélek.

Én azt hiszem, hogy ezen kérdés rohamos

megoldása semmikor sem eszközölthetnek inkább, mint ma. Miért?

A fővárosi betűszedők mozgalma, mely ha ugyan, egy ember úzér hajlamai miatt meg van szorítva, — de elveiben a tűz kioltva nincs*) továbbá: ugyanezek a fővárosi kereskedők tekintélyes zömének a vasárnapi munkaszünetelés magáévá tétele által, oly korszerű kíváncsalmoként van feltüntetve e kérdés, hogy megfestésítéséhez csak a hírlapi eszmepártolás hiányzik.

S ha elhal e kérdés — oka csak az leend. Azt mondják az ellenvéleménytek, hogy ezáltal a forgalom borzasztó hátramaradást szenvedne. Már ugyan hogyan? Egy gyár, vagy közvetítő üzlet, azt hiszem, mindenkor szokott annyit, anyagkészséggel birni, mely forgalmához elégséges, s nem egy vasárnapi állítja azt elő, mit hat nap a forgalomnak ad át. Ez ugyan egyben szabadalom, mert kiki tendőre nézve szabadakaratra van bocsátva, dolgozhatnak, furhat, csavarhat, lakatolhat füstös gépeivel akár éjhoszatt; s megszorítással őket fenyegetni veszélyes lenne: ámdé ésszerű ráhástat kifejtetni ellenük is lehetne. S véleményem szerint ha a munkaszünetelés tényleg kisebb üzletekben életbe lépne, a nagyobbok önként hódolnának az eszmének.

Avagy nézzünk egy kisebb forgalmú város üzletmenetéről, mily lanyha életet tapasztalunk ánapne és vasárnapokon át. S ez örvéndetes jelenség annyiban, hogy Istennek hála, a középosztály valóságos érzületből folyólagosan, megszerzi hétköznap, hogy vasárnap ne kelljen ide-oda szaladgálnia. S ha akad is egy két vevő, rendszeren a miről megfélekedtek, azért megy be; s míg ha ezt nem tehetné, megvenné más alkalommal.

Az a virágában élő fiatal segéd, egész nap-hosszatt egyik helyről a másikra tiépek s mulmában czukort rág, ásitózik, s ha akad egy vevője váltig marasztalja, kínálja, csak egy kis szórakozást nyerjen általa.

S minő ellentét! Egyik állásbeli éven át a heti egy napi szünetelésen kívül még két hónapot élvez, kipipeni magát, edzi testét és szellemét: a másik hivatalbeli vagy keresetben álló még egy hétköznap egyszer sem adhatja át testét és szellemét ércjét a földülésnek. Honatványuk oda fűm, azaz most odalaza a kényelem rugalmas pamplagái, jól tudják, mert szinte kivészik a nyugalomra nézve a kő vámot, hogy mennyire fontos életzsükségeket képez e kérdés — meghallják-e szavunkat?

Az ösödök, minden tekintetben böles férfiak itt e tekintetben is követendő arany igazságot hagytak számunkra, s mi csak most akarjuk érvényre emelni, hogy:

Mens sana, in corpore sano.

*) De nincs ám.

Betűszedő.

szálai voltak. Vállaikon Földig erő fekete. Fátylek lehetének.

Sereg-hajtó volt Sepel. Árpádnak legkedvesebb Lovászmestere. Ezen Kun embert (hív szolgálatyára tekintvén) már ennek előtte azon Szigettel megajándékozta Árpád, mely nem messze Buda alatt akkori időkben nem másnak; hanem Sepelnek**) neveztetett.

Azon említett Pompával ki kísérték Árpádnak Testét azon patakak eredetéig; mely köveses ágyán lefolyván, éppen Buda-városánál a Dunába szakad. Itten egy szűk Veremmel meg-kellett elégednie holta után annak, kinek Diadalmi el-intézésére nézve keskenynek látszottatt az egész Világ.

Feje fölébe egy Oszlopot emeltek a meg-szomorodott Magyarok, ezen Nagy-lelkű Fejedelmeknek örök emlékeztetere. Ezen híres, és Híradó Magyaroknál sokáig fen-tartott Oszlopnak Napkeleti lapjára, egy Remete (ki a Szent Gellér hegyének Barlangjában lakott; és ide gyakran sírta ki-jöve: ezeket véste:)

A-MI

ÁRPÁD BAN

HALANDÓ VOLT

IDE TEMETŐDÖTT.

Ezen helyen azután a Magyarok (minek utána a Keresztényi Szerhartásukra állottanak) a Magyarok Nagy Asszonyának, a Boldogságos Szűz Anyának tiszteletére egy rozant Templomot építettek, melyet az akkori időben Fehér-Máriának is, S ó Máriának is, Fehér-Egy-Házának is neveztenek.

** Csepel

*) Róka Árpád titkos volt, ki egyszermind a tolmási szerepet viselte; től szüklől származott s német udvarban nevelkedett; ahol Faxnak hívták.

S ez napnál világosabb.
Előző a mindennapi életzemlélet elég bő
commentárt nyújt.

A test ha hiányokban szenved, vagy ha az izmok
merevek, vagy a vérkeringés rendes menete meg
van gátolva: a lélek művelésére sem kedvünk, sem
erőnk sem elegendő ruganyos fölfogási képességünk
sincs. Tehát a szellem épen tartása is követeli a
test időszert nyugalmat.

Továbbá testünkkel ép úgy vagyunk mint a
gépész az ő gépével.

Mert valamint a gép csak addig s azon eseten
végzőzheti munkáját, ha a befektetőnél erő úgy
egyes részek a tervbevető munkának megfelelőek;
úgy testünk munkaképessége is addig marad fön a
maga természeti elevenségében ha erejét fentartjuk
sőt azt szaporítjuk s miként a gép is hamarabb
használatlaná válik, ha javítás alá nem kerül,
úgy az emberi élet gépezete is előbb megszűnik
működni, ha azon nyugalom és kellemes szórakozás
által nem javítunk.

Tehát merem állítani, hogy ugyis vesztünkkel
hátró statisztikai kimutatások is örvendésesebb adata-
kat foghatnak hozni, ha a vasárnapi munkaszünet-
telés érvényre juthat, mert többen érik el a maga-
sabb kort, s erőteljesebb nemzedék fog támadni.

Közegészségi ügy.

A belügyminiszter közelebb a következő nép-
szert oktatást bocsátja ki, arra nézve, hogy
miképen kell a járványos agy- és gerinczagy-
buroklobat felismerni s miképen kell az orvos
megérkezéseig a beteget ápolni?

I. A betegség felismerése.

A betegség fellépése a következő jelekből
ismerhető fel:

A járványos agy- és gerinczagyburoklobat több-
nyire minden más betegkedési előzmények nélkül,
rögtön fázással ezt követő hőséggel, hányással és
fejfájással kezdődik: a fejfájás nagy kínokat idéz
elő, melyeket a beteg míg magánál van, fajgatás,
ha pedig magán kívül van, nyögés s a fejhez való
kapkodás által jelez.

E kínos fájdalom a nyak hátulsó részére, sőt
gyakran az egész gerinczere kiterjed, emellett a nyak
megemelés s a merevség a hát izmaira is kiterjed-
tén, a törzs hátrahajlik.

Nemsokára a fejfájás fellépése után a betegek
főrebeszélnek, örvénygési mámor és teljes öntudat-
lanság következik, a végtagok megbébnálnak s végre
a leírt jelenségek között áll be a halál.

Némelykor a leírt súlyos tünetek mellett a
bőrön s főleg az arcon hólyagítás, kiütés — kütég
— jelenik meg s az egész kórfolyamat alatt ma-
kacs székrekedés van jelen.

Gyógyulással végződik a betegség, ha a fel-
említett tünetek csak részben mutatkoznak, vagy
ha a súlyos jelenségek s különösen a nagy fejfájás,
nyakmerés és hátraluzódás, az örvénygés vagy ká-
bultság alább hagyunk s végre elenyésznek.

II. A beteg ápolása az orvos megérkezéseig.

Már a rossz érzés feltételekor azonnal orvost
kell hívni, addig is azonban, míg ez megérkezik,
a következő eljárást kell követni.

A beteget — mennyire lehet — külön hívós
és csendes szobában levő ágyba kell elhelyezni, és
pedig úgy, hogy feje magasán és ha van löszürrel,
ha pedig az nincs, székszával tömött vákoson és
nem tollpárnán fekdjék.

A nagyobb világosságot, napsugarakat távol
kell tőle tartani, úgy szintén míg magánál van,
titáni kell minden látogatást, beszélgetést és fel-
jegyzést.

Legfőbb hatást gyakorolja a hidegek alkalmazása a fejre és főképen a nyak hátsó részére,
ugyanazért ott ahol van, apróra tört jég marha
vagy zsírdiólyagba főtétven és bekötöttén, a fejre
és tarkára helyezendő, vagy jeges vízbe könnyűben
törtözött vagy egyéb vászon ruhafélé mártatván,
jól kifacsarva és negyedóránként változtatva a fenn-
említett helyekre rakandó; ha jég nincs, hideg víz-
et kell alkalmazni s mihelyt a borogatás ruha meg-
nelegszik, az újjal kell felváltani, ily borogatás
alkalmával a beteget oldalt fektetni, s ugyanazon
helyzetben borogatni, nehogy az ez alkalommal csel-
szerülénnél véghez vitt mozgások a fejfájdalmakat
s a nyakmerést súlyosbítsák.

A székrekedés ellen csőre használndó.

A betegnek italul friss tiszta, vagy ezítrómél-
vel vegyített víz adandó, s ha kábult állapotban
van, ez szájába betöltendő.

Táplálékul lehetőleg eziberelevés vagy tej
nyujtandó. Bor, sör, pálinka a betegséget legna-
gyobb mértékben fokozná, miért is azoktól óva-
kodni kell.

A magyar nőközönséghez!

Az országos nőiparegylet a jövő év tavaszán
országos kézimunka-kiállítás rendez, melynek előle-
ges programját a következőkben ajánljuk a t. kö-
zönség szives figyelmébe.

Az országos nő kézimunkakiállítás célja: fel-
tűntetni azon iparágakat, melyekben eddig a ma-
gyarországi nők sikerrel foglalkoznak; a női kézi-
munka haladásáról, az abban nyitvánul izlés fej-
lettségéről hí képet nyujtani; továbbá éppen a
kiállítás alapján szerkesztendő szakjelentések által
főleg azon hiányokat összegezni, melyek a nőipar és
női kézimunka fejlődésében eddig tapasztalhatók;
ezen hiányok javítására az alkalmas módokat és
eszközöket javaslathozni végül a nők munka-
és keresetképességének előmozdítására érdekében azon új
iparágak megjelölése, melyekben eddig a nők nem
foglalkozhattak vagy is a nők munkakörének kiter-
jesztésére és előnyös javítására vonatkozólag az ál-
lami és társadalmi téren reánk váró feladatok kon-
krét felsorolása, és ezek teljesítésére nézve a leg-
kedvezőbb módozatok ajánlása.

Kiállítható minden e hazában, esetleg küll-
dön tartozkodó magyar nők által készített és kiál-
lításra méltó iparcikk és kézimunka, és pedig min-
demennyi tűnünkük (varrás, kötés, himzés, keret-
munkák, hátmunkák, csipkék, ruházati ipar.) szó-
vetek, a házi ipar összes tárgyai, elemei-czikkek
gazdasszonyi készítmények, háztartási és vegyes
iparcikkek, rajzok, festmények és a fegyházi ipar
tárgyai.

A kiállítás három főosztályból áll. És pedig
I. Az iparszerűleg fűzött és keresetforrásul szolgáló
nőiparcikké. II. Az idő hasznosítása ezáltal
házi- vagy egyéb használatra készült női kézimun-
kák (műkedvelők és gazdasszonyok készítményei).
III. Nénevelőintézetek és leányiskolák kézimunkái.
II három főosztály tárgyai a kiállítás és bírálat al-
kalmával külön szempontból fognak figyelembe vé-
tetni. Minden tárgy a kiállítás előtt a vidéki váro-
sokban és a fővárosokban szervezendő szakértő bi-
zottságok által (előjűry) meg fog bíráltatni.

A kiállítási jutalmak: arany, ezüst és bronz
diszoklevelekből állanak. Az I. osztály arra méltó
tárgyai aran- és ezüst pénzjutalmakkal is ki fog-
nak tüntettni. A bírálatokat csoportonként szakér-
tő bizottságok végzik.

A kiállítandó tárgyak által elfoglalandó tér-
ért esekely térjű fizetendő. Beigazolt szegényeknek
és tanodáknak indokolt előterjesztés mellett a térjű
méréskelhető. Eladásra szánt tárgyak értékesítésének
követéséről a rendező bizottság gondoskodik.

A kiállítás Koburg hercegné ő fensége pro-
tektorátusa és az országos iparegylet mellett egy
100-tagu bizottság által rendezték. A vidéken kü-
lön bizottságok alakítottak és a kiállítás
minél teljesebb sikerének biztosítása szempontjából
az ügy iránt érdeklődő hatóságok és testületek is
bevonatnak a rendezésbe.

A tiszta jövedelmű a magyar női munkaképe-
sítésének előmozdítására az országos nőiparegyletnél
fog gyűmölcsötteni.

A rendezésre és egyéb részletekre vonatkozó
szabályokat az illető bizottságok kellő időben fogják
közvetetni, illetőleg a kiállítás idejét, tartamát, hely-
lyét sat. meghatározni.

Addig is azonban, míg az egyes felhívás az
egyesekhez és testületekhez szétküldetnek, hazafias
bizalommal ajánljuk kiállításunk eszméjét a magyar
nők pártoló ügyelmébe és előlegesen is felkérjük
őket, hogy addig is, míg beesés közreműködésüket
és tevékenységüket ez igyében venni bírák leszünk,
szíveskedjenek az eszmének saját hatáskörükben hí-
veket szerezni, hogy az annak idején támogatás és
pártolása készen találja hazánk nőközönségét.

Budapest, az orsz. nőiparegylet választmányá-
nyának 1890. április 21-én tartott üléséből: V. Ko-
vács Lászlóné elnök.

Vidéki és helyi hírek.

Hangverseny. Jókai Mór előttnepélyeként eszt-
örtökön gr. Schmettow Matild hat éves leánya Des-
sille és Helda Aldor k. a. által hangverseny adatik
mely mint bécsi és több magyar lap írja a legked-
vetelb és legújabb darabok előadásával nyújt élvezet-
tel, mit annál is inkább ajánljuk a n. é. közönség
figyelmébe, mivel a kiadott program sokat ígérő
és a legújabb magyar, francia és olasz darabokat
sorolja fel. Bővebb tudósítását a fateraszok fogják
körményesen hozni.

Csalóköz-Somorjári írja levelezőnk városunk
f. hó. 11-én főnyes örömtünetet ült, e napon történt
ugyanis a somorjai önkéntes tűzoltó század" zász-
előlevatási ünnepélye. Megelőző napon a vidékről
érkezett számos tűzoltó vendég fogadó a lakत्याna előtt
történt. A zászáló apanya pedig tűzoltó zene és lovas
banderiummal előttny Gyula urral a ref. iskola
előtt ünnepélyes diadalinnal lett fogadva. Maga az
ünnepély illetőleg a felavatás valóban fősőségek és
ritka látvány volt, aminőt Somorja még alig látott.
A két selyemből készült, ezüst szegélyzetű zászáló
egyelőn oldalán a magyar ezimer díszelge, ezen alá-
rissal: „Egységtér ereve." A főher selyem szalagon
egy lelkes magyar hőgye német olvasható ezen fel-
irat: „1890 július hó 11-én Bittó Benin a somor-
jai önkéntes tűzoltó századnak." E páratlan jelle-
mű, nemes érzelmi szöveg a somorjai tűzoltó egy-
let iránt örök időre tiszteltet avatta magát. Adju az
ég több ily kegyeltes érzelmetlő áradzó kelbű
nöt a hazának. A koronában rendezett mulatság
egyelőn áradzó kedv s szellemes polhár köszöntések
közti folyt le.
Geia.

Tűzlet. Esztergályon, mint levelezőnk írja
paján gyermekek gyufával játszván, nagy tűz ke-
letkezett. Mely alkalommal a felbűszült károsatnak
vétkes 6-7 éves gyermekeket majd halálra verték, s
csak rendőri közbe lépés mentette meg életüket. Az
agyonfűtelt gyermekek a zirczi járásbíróóság őri-
zete alatt gyogykezelteknek — életkhöz kevés re-
mény van. Szerintünk büntetendő esekelmény, hogy az
öntudatlan gyermekeknek ily véres bosszút hajtót-
kat végre, mert első sorban a gondatlan szülőkert
terhelne a vád, de őket sem a halálra verés, de igen
is komoly kérdőre vonás, miert adtak rá nekik al-
kalmat, tudván: Ocasio facit furem.

Panaszkodnak városukban, hogy reggelre
kelve, hol itt, hol ott aprólkos tárgyak cikkek
tolvajoltanak el, a zsebből a pénz, kenyér, ruha-
nem s egyéb találatb. Jó volna talán egy időre
nagyobb őriparatot alkalmazni, ezen jó madarak
nyakucsapására, kik ugylátszik holmi gőzen-guz
naplópok dologkerülők lesznek.

Intés a szülők számára! Egy t—i gyárosnak
11 éves leánykája a napokban az által, hogy a
cseszenyemagokat lenyelve, veszedelmes megbete-
gedett s az orvosok minden igyekezete daczára kí-
nos szenvedés után meghalt. Szolgáljon ez intelműl
a gyermekek és szülőknek.

Nagyszerű iskolai alapítvány. Vajda János
siklósi ügyvéd volt országgyűlési képviselő mint
hó 29-én halt meg 58 éves korában. A derék fer-
fin, ki szülővárosában társadalmi téren mindenkor
vezérszeretett vitt halálakor 70—80 ezer forintra
menő összes vagyonát egy, Siklóson felállítandó fe-
lekezeti-külli közös tanoda alapítókijélő hagyta vég-
rendeletileg. Nevét ezzel Siklóv város évkönyveibe
és polgártársainak szívében halhatatlanná tette.

Szerencse a szerencsétlenségben. A múlt
vasárnapon este 6—7 óra táján támadt orkán Uj-
falu és Aranyos között a Dunán haladt egy ladikot
a benne volt négy férfi, egy nő és ennek kis gyer-
mekével, majd a halál tarkába kergetett. Már alig
lehetett remény a menekülésre, mert nem volt kép-
zelhető, hogy a borzasztó szélvisszal valaki segítse-
gőkre a vízre merészkedjék. A hajó utasainak leg-
nagyobb erőfeszítése haszatal volt, a ladik felborult,
s a benelők mind a Dunába merültek. E perczben —
mint Deus ex machina — váratlanul, véletlenül egy má-
sik nagyobb ladik került hátukba a halállal küzdők-
nek, s a rajta volt jó falusiak mindnyájukat meg-
mentették. Szemtanuk állítása szerent kétségbejő
volt hallani a szegény anyának örületes jajveszék-
lését, midőn ő már megmerte, de 3 éves leánykája
még a felkörücsölt vízes elemben volt. A megmen-
tettek Vácra indult Asvány községbeliek voltak.

Merénylet egy hírlapíró ellen Mohácsról ír-
ják a „P. Lody"-nak: Tegnap délután, a leglátó-
gatótabb vendéglő egyikében merénylet intézettek
verbő Grünfeld Armin hírlapíró ellen. Grünfeld
ugyanis egy cikket írt a „Mohaeser Wochenblatt"
ezinnű lapban egyik városi bérlő ellen, a mi miatt
az sörte érezte magát és bosszút forralt. A cikket
íróját udvarias levélkésben találákra hívta meg a
korona vendéglő és midőn nitsem gyanyita oda-
ért, néhány gramms alak és a bérlő által fogadtatott.
Heves szóvita után tetlegességre került a dolog.
Az így már átadottok a fenyítőbíróvárszéknek.

Érdekes fogoly. A budai Fortuna-épületben
ül jelenleg Pozszipil József fekete hajú hajszu
magas fiatalember, kit rendkívüli ereje miatt közö-
ségesen a „Fortuna-épület Herkules"-ének hívnak. Az
előtt ezirkusi a'robata volt, homan elbocsátatván,
egy betőró bandának kapitányja lett, s mint ilyen
sokáig közreműletet terjesztett a fővárosban. Jelen-
leg Kis bélyeghamisító mellé van társul és meg-

figyelni adva. A napokban Ráth főpolgármester, Patrubány főorvos és Gerlóczy alpolgármester megszűlésén a fogházat, hozzája is betérek s erejének produkálását óhajtották tőle, Poszpilsi fogvaolvasztással a 3 méter hosszú néhez asztalt, s felemelvény azt a levegőben, ott egyensúlyban tartotta. Felmutatta, hogy egy izben fogvaolvasztást két kezével tartott a levegőben egy asztalt, melyen egy ezüzdny gegedűt s két cimborája eszardást tánczolt. Mint ezüzdny akrobatának, bravurmutatványát képezte, hogy bájtyával egy hidat tartottak vállaikon, melyen egy kő fogat, kövekkel megterhelt kocsi keresztül hajtották. Egy három hüvelyk vastagságú fadarabral rávágott felső karjára, s az, t. i. a fadarab) kettőtört. Hasonló vastagságú vasdarabot hasonló módon meghajlára bir.

Sajátságos helyettesítés. A berlini hatóság asszonyi fecsegés következtében sajátságos esetnek jött nyomára, melyből az államügyész valószínűleg büntvádi keresetet indít. Három évvel ezelőtt egy fiatal lányke eljegyzett nővére helyett — miután ez épen az esküvő napján megilletőleg lebetegedett — felöltözött s a véglegnyel nővére nevében megesküdött. Az esküvő után letette a menyasszonyi dísz, és a beteg nővére lett a valódi feleség, most midőn a helyettesítő maga is férjhez ment, a lakodalom alkalmával némén és sógorasszonyok szépen kifejezték az esetet, és a dolog így a hatóság tudomására jutott.

Amerikai történet. K. István családja az ötvenes években Békésmegye egyik legholdogabb és vagyonosabb családja volt: a lengyel származású családó munkássága a vele hozott esékely tőket oszkerű mezőgazdasági rendszerrel és munkásságával néhány év alatt annyira megokosozosította, hogy 1858-ban a megye egyik legszebb birtoka lett tulajdonává. A család boldogságát azonban ugyanazon évben nagy veszély fenyegette egy hozzájuk beszéllő lengyel származású dragoonos főhadnagy képeben, ki mézes-mázos szavaival megingatta a ház asszonyának szívét; el annyira, hogy a 6 serdülélen gyermek anyja megfélekedvén hitvesei és anyai kötelességéről, egészen a ledér dragoonys tisz karjaiba dobtta magát. Az önézetes családó előt nem maradhathott ez sokáig titokban, s midőn minden nyilvánvalóvá lett előtte, minden boszn nélkül, gyermekei és jelentékeny vagyonának hátrahagyásával, nyomatlanul eltűnt. Mindenki öngyilkosra gondolt s idők folytán nem volt senki, ki életbenlétben hitt volna. Az ingatag asszony 1 1/2 év alatt dobra vitte a vagyont s 1860-ban néhány 100 frtal Budapestre jött, hol változó szerencsével kávé-mérés-üzlettel tartotta fent a maga és gyermekei életét. A tavasz elején váratlanul levél érkezett Békésmegye hatóságához, melyben a holtak volt férj Északamerikából tudakozózik családja hollétééről s miután a kello értesítést megkapta, mult szerdén váratlanul bejött övéimél s a férj és feleség kiegészítés után, arról értesült az eddig nem a legjobb viszonyok közt élő család, hogy a családó 22 éves távollét alatt szép vagyont takarított meg részére.

Hugo Viktor kutyája jobb létre szenderült! Guernseyből a költő kedvence tartozkodási helyéről érkezett a gyászír. A nagy költő a sulos csapás miatt vigasztalhatlan. A négyháú állat elhunya rendkívül módon elszomorította. Senat, ez volt a kutya neve, Belgiumban látta meg a napvilágot és 17 évvel ezelőtt, onnan hozta el a nagy költő felesége. Azóta mindig a nagy költő oldalán mellet volt, akár havá ment Senat kísértében volt. Nyakán szallagot viselt, melyen (eltévedés esetére tájékoztató) ez állott: „Szeretném ha valaki haza vezetne. Állapotom; Kútya, Gazdám: Hugo. Nevem! Senat. A hú kutya Hugo-Viktor nyári lakásának kertjében temették el, és kétséget sem szenved, hogy a nagy költő egy emlék-kövel és alkalmi verssel megfogja örökíteni a helyet, hol a hú kutya hever a föld alatt. „P. H.“

Az összes fővárosi lapok tele vannak. Dr. Indali Gyula ismert fiatal költő grázós öngyilkosági esetével. A szerencsétlenül megcsalt szerelm el nem viselhető szenvedésért ragadták a végzetes tett ekövetésére, részben pedig anyagi ziláltsága. Bármi eset — de vesztett a hazai irodalom korait halálában. Nyugodjék békében.

Biztosító-intézet öngyilkosok számára. Új-Yorkban létezik ily intézet. A ki t. i. két évig pontosan teljesíti fizetését, annak örökösei vagy jogutódjai részére, ha csakugyan öngyilkossá lett volna, tetemes díjt fizet a társulat. Az intézet pzon helyes és valószínű feltevése alapszik, hogy két év alatt legjobban más gondolatra jönnek s a számdoklott öngyilkossággal felhagynak; e szerint a társulat egészen jó üzletet csinál.

Elméis felelet. B. Sina, a dunszagd főúr, felszóllott egy fiatal tehetséges festő, kit már régebb óta ismert, hogy írjon valamit albumába. A festő ezt így jegyezte oda: „Köleszőzőzöm nekem báró ur százezer frankot és felejtse el örökre.“ — B. Sina e sorokat olvasva így felelt a festőnek: „On sokkal szeretetreméltóbb, hogysém érdemes volna elfeledni és sokkal tehetségesebb, hogysém vétek nem volna önnek a henylésere alkalmat nyujtani.“

A gazdaközönség figyelmébe. Beküldetett egy-zánk az országos magyar gazdasági egyes-süllet kebeletlen alakult. „Mezőgazdasági szövetkezetek“ füzete. Ezen szövetkezetek célja az, hogy a földművelés olcsó és az ö igényeinek és viszonyainak megfelelő fizetőközébe juttasson. Eddig tekintélyes és a kifizőtől ezért fölötté biztos kilátásba helyezhető tagjai vannak. A tagok alapító és rendes tagok lehetnek; nevezetesen: a) Alapító tag az, ki a hitelszövetkezetnek egyszer mindenkorra legalább 50 frtnyi összeget adományoz. b) Rendes tag lehet minden, a hitelszövetkezet területén földműveléssel foglalkozó önjogú egyén, továbbá község és egyéb jogi személy, ki magát egy vagy több azonban leg-feljebb öt üzletrésznél egyszerre vagy próbób részletekben az egylet pénztárába leendő befizetésére s ezáltal öntőkegyűjtésére kötelezi. Egy üzletrésze 50 frtban állapították meg; hogy azonban a belépés minden jórával, bármily vagyonalan földművelésnek is lehetővé tétessék, 25 frtos, fél-üzletrészek is jyezhetők. Az üzletrészek hetenkénti 50 kros, vagy havonkénti 2 frtos részletekben fizetendők be.

Öngyilkossági kísérletek fordulnak elő városunkban. Egy szolgáló, ki hírt szerint négy tojás elidegenítése rajtakapása alkalmával, ur-asszonyától keményen meg lévén feddve, szegényézetében föl-burkolta magát. — **Bartos Teréz** eszöngi származású 34 éves néscedél a „Fehér ló“ című fogadóban megcsalottat szerelmének leküzdhetetlen bánatában 10 csomag gyufát olvasztott fel vízben és így nyert fosfor-oladatot meg itta, s ez ital nem tévesztő hatását, mert rövid idő múlva borzasztó fájdalommal nyilatkozhat a mérgezés tünyeménye s noha rögtön gyógykezelés alá vétetett, még sincs remény életének megmentéséhez. — **N. N.** ismeretes jó magaviseletű nős kocsist tegnap délután kétszer adtak vissza az életnek, amennyiben egymás utáni rövid időközökben kétszer felakasztotta magát ura lakásán, de mind a kétszer meg kello időben szándékának kivitelében megakadályozták. Elszánt-szaga okán nejmek zsembskedését állítja.

„Rosszabb asszonyt örzeni, mint száz bolhá“ ezt mondhatta Páy Andrásval az a derek férfi, a ki hűnek volt élte parát a kereseti uton egy határo-zottan a férj jogait bitórló felebarát karján látta. Lón nagy jelenet, a fiatal ember menekülni akart, de a tisztés dáma nem engedte, s a dekorumot csak egy rendőr mentette meg.

Egy öngyilkos humora. Egy bécsi szabó, mielőtt a Dunába ugrott volna a következő levelet hagyta hátra: „Kedveseim! Meguamt az életemet. Az ördög tudna boldogulni avval a 75 kral, mit egy fél hét alatt keresek. Vigye el az ördög azt a nyomorultat is, ki egy nadrágot követel rajtam, melyet én el sem vittem. Kedveseim! Remdem, nem fogtok rám nehéztelni, holmból ki fognak telni a temetésem költségei továbbá apró adósságaim. Tisztelek szívenből, éljetekek örökre boldogul Schramm Vilmos. U. I. mindig szerettem a vizet, no ma lesz részem benne.“ — Schramm néhány nap óta eltűnt s így nagyon valószínű, hogy öngyilkos lett.

Hogyan akart menekülni a feleségétől? Egy kecskeméti ember nagyon megunta a felesége folytonos részegeskedését és zsembskedését, s meg akart tőle szabadulni. Bevárta az alkalmat, midőn az asszony ismét „megfeledezett magáról.“ Ekkor összekötözte, föltette egy talicskára s elvitte a plébános ajtaja elé. Oda érve kihivatta a papot, s kérte, hogy szabadítsa meg a kísértettől. Hol van a kísértető? kérdi csodálkozva a plébános. Itt ni! tisztelendő uram, szól ez az asszonyra mutatva. Ilyen kísértettől csak a szentszék szabadítja meg. Felel a pap, a faképnél hagyva a jámlort, a ki most azon gondolkozik, hogy elmenjen-e a szentszékhez vagy sem?

Menyit sör férhet egy magyar ember gym-rába? Eddig a németeket szokták mindig mint olyanok emlegetni, a kik csodás mennyiségű sört képesek elfogyasztani, s ime a magyarok közt is akadnak olyanok, kik ha nem győzik le, legalább egyensúlyt tartanak a német nyuhasokkal. Kecs-keménten ugyanis f. hó 4-én 11 juhász betér egy ottani sörházba s egy áltükben 300 pohár sört áritettek ki s e mellett oly magaviseletet tanusítottak, hogy a legfinnyásabb ember sem tehetett volna ellenük kifogást.

Goldinger Katalin 28 éves rohanézi illetőségű

nőt a győri kapitányság táviratalkal a tegnap esti vonatnál elfogatták kérte, — mivel onnét 120 frt. bankjegy, 30 frt. ezüst, egy drb. arany pénzének továbbá 5 drb. arany gyűrűnek eltolvajlása után megszökött. Arra, hogy a vonaton tovább utazóka a személy leírás szerint meglehetett volna tekinteni — a sürgöny későn érkezett, mert ez már akkor indult, anyi azonban bizonyos, hogy a nevezett szökevény helyben ki nem szállt.

Előfizetési felhívás!

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük a mult hó végéig lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megújítani méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ —
Negyed évre	1 „ 50

Az előfizető nevének, címének, lakhelyének s az utolsó postának, tisztán s olvasható kiírását kérjük, hogy a lap szétküldésében, hiba ne történjék.

VASUTI MENETREND.

PÁPA-GYÖR-KIS-CZELL.

Indul:

Páparól Kis-Czell felé d. e. 12 ó. 24 p.; d. u. 7 ó. 54 p.
„ Győr felé d. u. 2 ó. 49 p.; regg. 6 ó. 42 p.

Érkezik:

Pápara Kis-Czellől d. u. 2 ó. 44 p.; regg. 6 ó. 12 p.
Győrből d. e. 12 ó. 19 p.; d. u. 7 ó. 29 p.

GYÖR-BÉCS-BUDAPEST.

Győrből ind. Bpest felé 11 ó. 20 p. d. e. 10 ó. 16 p. este.

Győrből indul Bécs-felé 5 ó. 17 p. d. u. 4 ó. 26 p. regg.

SZOMBATHELY-SOPRON-NAGY-KANIZSA.

Szombathelyről indul Sopron felé 3 ó. 15 p. regg.
„ „ „ „ 9 ó. 15 p. d. e.
„ „ „ „ 3 ó. 10 p. d. u.
„ „ „ „ 7 ó. 51 p. este.

Szerkesztői levelezés.

B. Z. Egy bevált. S azt kérjük Ubí terrarum es? 17ja ki olvashatolnak nevet.

G. M. B. Nán. Szerkesztőnk távol van Kifejezett igérete beaváltást várjuk. Egyebekre nézve majd valaszt nye szerkesztőnkől

Felelős szerkesztő: Bánfi János.

NYILT TÉR.

Minden külön értesítés helyett van szerencsénk rokonaink és ismerőseinkkel eljegyzéseinket ezen uton tudatni:

Lázár Mari Deutsch Bávid

Ajka. Pápa.

JELENTÉS.

Ezennel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy nálam, az első zsák-kölesző intézetemben, mindennemű

gabna-zsákok

olcsó feltételek mellett, kölcsön vehetők; egyzsérsimint tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy ugyanitt még mindennemű

uj gyapju- és gabna-zsákok,

valamint mindennemű

vászon- és kautsuk-ponyvák

is a legolcsóbb áron kaphatók.

(A kautsuk-ponyvák igen előnyűsek gépekre eső ellen, és gabnakazlak befedezésére tűz ellen.)

Mindennemű megrendeléseket pontosan teljesítetnek.

Teljes tisztelettel
BETTELHEIM RAFAEL,
Pápan.